

Obnova krátkostébelných trávníků v přírodní památce Pahorek u Vržanova a v přírodní památce Prosenka

26.8.2022 - Jitka Svatošová | Krajský úřad Kraje Vysočina

Obě území - přírodní památka Pahorek u Vržanova a přírodní památka Prosenka byla v minulosti dlouhodobě využívána pro pastvu ovcí. V návaznosti na přírodní podmínky a způsob obhospodařování zde ještě v 90. letech dominovala krátkostébelná suchomilná travinná společenstva mělkých půd. Po ukončení tradiční pastvy byly lokality udržovány převážně sečí, koseny však mohly být pouze přístupnější plochy a balvanité stráně i drobné skalní výchozy postupně zarůstaly nálety dřevin. I přes částečné obnovení extenzivní pastvy docházelo postupně ke zmenšování plochy cenných biotopů.

Proto byly v roce 2020 s využitím podpory Operačního programu životní prostředí zahájeny projekty „Obnova krátkostébelných trávníků v PP Pahorek u Vržanova“ a „Obnova krátkostébelných trávníků v PP Prosenka“. Praktickou realizaci provedla společnost Benpra servis. Nejprve přišla na řadu rozsáhlá redukce náletových dřevin. Na obou územích bylo vykáceno bezmála 500 ks stromů a okolo 1 ha keřů, odstraněny byly i pařezy a zbytky hrabanky a větví. V rámci projektu bylo vybudováno pevné ohrazení obou pastvin. Následovala mimořádně pečlivě provedená rotační pastva doplněná pokosením ploch s výskytem problematických ruderalních druhů nebo výrazně zapojeným drnem travin s nízkou přítomností kvetoucích dvouděložných rostlin.

Pastva byla realizována stádem 40 ks ovcí masných plemen za dohledu pastevce – paní Petry Patákové. Pastva byla organizována rotačním způsobem, kdy byla každá pastvina rozdělena na menší části pomocí elektrických síťových ohradníků tak, aby pastva reagovala na aktuální stav vegetace. Pásly se plochy, kde bylo potřeba omezit nežádoucí druhy rostlin. Tam, kde bylo žádoucí nechat vykvést a vysemenit zástupce cílových květnatých krátkostébelných lučních společenstev, byly ovce jen na omezený čas. Práce byly koordinovány zástupcem biologického dozoru s cílem maximální efektivity obnovy cílových travinných společenstev.

„Pro zachování vzácných a ohrožených organismů a přírodních společenstev se Kraj Vysočina stará o 217 maloplošných chráněných území a na ploše téměř 300 ha zajišťuje management prací, tzn. pravidelnou péči, zejména pastvu a sečení. Je moc dobře, pokud se díky získaným dotacím podaří obnovit podmínky pro tato společenstva a krajina Vysočiny si zachová svou pestrost,“ uvedl radní Kraje Vysočina pro oblast životního prostředí a zemědělství Pavel Hájek.

Oddělení hodnocení projektů OPŽP, Agentury ochrany přírody a krajiny ČR obnovu krátkostébelných trávníků v přírodní památce Prosenka schválilo jako ukázkový projekt pro opatření pastvy.

https://www.kr-vysocina.cz/vismo5/dokumenty2.asp?id=4115256&id_org=450008